

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНСонюзу: (201) 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
(212) BARELY 7-4125
УНС: (212) BARELY 7-5337

РІК LXXX Ч. 219 TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК СУБОТА, 1-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1973 No. 219 VOL. LXXX

Представники мирянського руху УКЦ відбули нараду, заповідають світовий з'їзд

Рим. — За починком ініціативної Організації Комісії Світового З'їзду Крайових Представників і Організацій за Патріархат Помісної УКЦеркви, яку покликано до життя згідно з нарадою мирянських організацій в Торонто, що відбулася в дні 1-3 листопада н.р., члени цієї Організації Комісії: проф. д-р Петро Зелений, д-р Володимир Пушкар і д-р Юліан Полех (відсутній) та д-р М. Назаровський, голова Крайового Т-ва за Патріархат УКЦеркви в ЗСА, зібралися в дні 18-24 листопада 1973 р. в Римі на нараду представників мирянських організацій за патріархат помісної УКЦеркви. Нарada відбулася в дві постанови в Торонто з 1-3 листопада та вирішила відбутися Світовий З'їзд представників мирянських організацій для осудження одного керівництва патріархально-мирянського руху і також загальної з'їзду мирян. З'їзд передбачено на початок весни 1974 р., правдоподібно в ЗСА. Нарada покликала організаційну, програмову і статутну комісії для підготовки з'їзду, до яких ввійдуть вибрані делегати поодиноких країнських мирянських товариств і громадських організацій. В суботу, 24 листопада 1973 р., учасники цих нарад відбули авіацією у ватиканський палац Верховного Архидієкона і Кардинала Кир Йосифа. В нарадах в Римі брали участь представники мирянських організацій ЗСА, Канади, Австралії, Великої Британії, Бельгії і Німеччини. — Інформус предсідник цих нарад проф. д-р Петро Зелений.

У Києві мають проблему з новим п'янством і старими звичаями

Київ. Газета "Культура і життя" орган міністерства культури УРСР та республіканського комітету професійних працівників культури, містить в ч. 93 з 23 листопада д-р. клопотливого листа заступника міністра внутрішніх справ УРСР В. Шумиліна, який затрує одну з проблем, що її намагається, очевидно без результату, розв'язати його міністерство. Передруковуємо частину "клопоту" Шумиліна, який уважав, що справжнім ляхом з'являється "два дні вихідного" в тиждень: "... Серед проблем, які виникають на шляху виховання, нової людини, лише Шумиліна, особливо гострою сьогодні є боротьба з п'янством. Із зловживанням алкоголем зв'язані прогали в проєкті техніки, аварії, брак на виробництві, травматизм і серйозні захворювання, по-

Ждуть з'ясування характеру і плянів нового правління у Греції

Атени. — Несподіваний змінний військовий переворот, в якому скинули з влади диктаторського, президента Георга Пападопулоса, залишив широкі кола грецької суспільності, але й також дипломатичний корпус в Атені у повній непевності, який саме характер нової влади і які її цілі. Новий президент Фалон Гізікіс є також генералом, а новий прем'єр Акамадіос Андроту-супулос, хоча здобув високу освіту в Америці і брав участь в боротьбі з диктатором Пападопулосом в його кампанії за скасування монархії та асхи антидемократичних дій. Тому не з'ясовано становище нового правління в Греції до проблеми державного устрою у Греції та збереження диктатури чи демократизації режиму. Америку найбільше цікавить ставлення нового уряду до американської військової бази у Греції та дозволу на постійне перебування у Греції родин стаціонарних на американських військових кораблях моряків. Новий уряд почав звільняти арештованих з останніх днів давнього режиму студентів — закордонна преса звачає у цьому старання нового уряду здобути собі грецьку прихильну оцінку.

Професійний інженер і доктор медицини доповідатиме в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Старання Метрополітанського Відділу Т-ва Українських Інженерів, в суботу, 8-го грудня н.р., в Українському Інституті Америки при 2-й Східній 78-й вулиці о 6-й год. вечора відбудеться доповідь професійного інженера і доктора медицини Маріана Юанча з Детройту, на тему: "Інженерія і медицина". Інж. д-р Маріан Юанч є рідкісною особистістю, бо закінчив два відносно важкі і майже зовсім не споріднені зі собою факультети, а саме інженерію і медицину. Працював дослідником інструментом прикладних наук у Торонтоському університеті, був асистентом професора інженерії на Детройтському університеті, а також працював інженером в металургійній компанії в Торонто, Канада. Тепер веде приватну практику у дільниці офтальмології і

Палатна Юридична Комісія схвалила найменування Форда

Вашингтон. — Юридична Комісія Палати Репрезентатів 29-го листопада схвалила більшістю його найменування зустріло саме в цій Палаті більше опозиції, ніж у Сенаті. Дальше звертається увагу, що висловлені досі застереження щодо найменування Форда відносяться головним чином до внутрішньої політики, зокрема до становища і дотеперішніх голосувань Форда в Палаті в справі громадських волонтерів. Форд має опінію консервативіста. Як відомо, Сенат схвалив найменування Форда більшістю 92 голосів проти трьох. Передбачається, що в Палаті Репрезентатів проти найменування Форда може голосувати яких 50 законодавців з усіх 435.

Уряд вимагає зменшення продукції і вживання електричності на 10 відсотків

Вашингтон. — Джон Н. Нассікас, голова Федеральної Силової Комісії, заявив в четвер, 29 листопада, що для боротьби з теперішньою енергетичною кризою буде необхідно вже в найкоротшому часі зменшити бодай на десять відсотків продукцію і зуживання електричної енергії. "Ми вважаємо, що це можна і треба вчинити" — заявив він у відповідь на запит після того, як очолювана ним Комісія звернулася до всіх електричних компаній до 15 днів поінформувати про їх план зменшення продукції електричної енергії для заощадження пального. Тим часом, пресовий секретар Білого Дому Рональд Л. Зіглер знову повторив, що Уряд під кої пору не обмірковує можливість раціонування бензину.

Нафтова криза загрожуватиме також виробі медикаментів

З поінформованих джерел перестерігають, що теперішня нафтова криза може поважно відбитися також на виробі пеніциліну та інших медикаментів, якщо федеральний уряд не поробить негайних заходів, щоб фармацевтична індустрія одержувала більше нафтової ропи. Пересторога виїшла з фармацевтичних кіл Нью-Джерсі, де зосереджені виробництво медикаментів з нафтовими складовими і ситуація до тієї міри загрожувала, що представники цієї індустрії вже в найближчий тиждень матимуть зустріч і нараду з головним директором президента Ніксона в справах пального, Джоном А. Ловом.

Двайт Чапін формально обвинувачений за кривоприсягу в справі Ватергейту

Вашингтон. — Леон Яворскі, спеціальний прокуратор в справі Ватергейтської афери, виступив з формальним обвинуваченням за кривоприсягу проти Двайта Л. Чапін, колишнього секретаря президента Ніксона. Л. Яворскі заявив, що Чапін у своїх свідченнях в справі Ватергейту в квітні цього року чотири рази під присягою склав свідомо фальшиві заяви. Справа тепер піде до суду й закон передбачає кару за кожну з таких провин до п'яти років ув'язнення та 10.000 доларів штрафу. Сам Чапін заявив, що він це "не певний", що він далі в цій справі робитиме, очікуючи поради свого адвоката, а пресовий секретар Білого Дому Рональд Л. Зіглер тільки сказав, що видаттєння формального обвинувачення не перерішуватиме обвинуваченого.

Критикують телевізійні програми

Нью-Йорк. — Насильні грабування, вбивства і насильні друбини жінок, організовані чи спорадичні бійки, не сходять з екранів телевізії в ЗСА. Це, очевидно, викликало тривогу не тільки в духовних осіб і керівників церковних громад, але також широкого громадянства. Тут і там почали появлятися голоси перестороги і навіть відкриті дискусії на сторінках преси і поважніших журналів. Щоб аказати на наявність загрози від таких передач, співробітник Пенсильванського університету Джордж Гербер у проведеному ним спеціальному дослідженні встановив, що у восьми з десяти телевізійних програм (тут мається на увазі програми локальних і крайового засягу) в найбільшій чи меншій формі пропагується насильство, зброї, аживання пального і т. д. Половина героїв таких передач бере участь в бійках чи грабунках, одна п'ята робить злочини, шість відсотків когось убивають, три відсотки самі стають жертвами злочинів.

ПОВІННЕ ВІДЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ Б. ТИТЛИ

Вроцлав, Н. П. — Місцевий "Пресс-Репортер" з 15-го листопада інформувало про подвійне відзначення місцевого пам'ятника Богдана Титли на Річній Раїоновій Містечкій Виставці. Богдан Титла, який — як відомо — від років добує про містечке оформлення книжкових видань УНСоюзу і "Свободи", одержав дві перші нагороди за дві акварелі та право на участь у виставці Воєно Арте на весні наступного року.

ІЗРАЇЛЬСЬКО-ЄГИПЕТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ ЗАСТРЯГЛИ НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

Каїро/Тель-Авів. — Довгі переговори між військовими представниками Ізраїля та Єгипту, на шляху між Каїром і Суезом, в часі яких обидві сторони мали узгодити способи практичного застосування умов підписаного перемир'я, не привели до ніякого позитивного висліді. 29 листопада ці переговори перервано, не визнавши дати для поновної зустрічі делегатів воюючих сторін. Згідно з заявою члена ізраїльської делегації, розходження у поглядях з такого порядку, що їх не можна погодити. Враховуючи це, ізраїльська сторона схилилася до думки, щоб переговори між військовими представниками відкласти аж до часу, поки почнуться переговори в Женеві між політичними речниками всіх заінтересованих сторін. Розходження впливають з різної інтерпретації цього пункту перемир'я, який говорить про відтягнення військ на позиції з 22 жовтня, тобто на день, коли Рада Безпечності ООН доручила зупинити воєнні дії на Близькому Сході. Ані ізраїльтяни, ні єгиптяни не можуть узгодити собою питання, де ці позиції у тому ділі були. Незалежно від того, з боку Єгипту видаттєно модифіковану пропозицію щодо відтягнення військ на нові позиції, а саме, щоб Ізраїль звільнив цілком зайняту територію на західному березі Суецького каналу та відтягнув свої війська на відстані яких 20 миль на схід від східного берега Суецького каналу. На

Міссінджер надіється на мир, а Брежнєв остерігає Ізраїль

Вашингтон. — Розвиток подій на Близькому Сході з різних причин є в центрі уваги обох надпотуг — ССРП та ЗСА. Державний секретар Г. Кіссінджер заявив, що він все таки надіється на мирне поладження близькосхідного конфлікту і є переконаний, що мирні переговори почнуться. Одинока справа, яка під теперішню пору турбує Вашингтон, це те, щоб у висліді неуспіхів у військових переговорах щодо самого перемир'я, Єгипет не відмовився від участі у запланованій мирній конференції. Коли б таке сталося, тоді, очевидно, всі дотеперішні ініціативи Г. Кіссінджера закінчилися програхом. Вислід занепокоєння подій на Близькому Сході дав Л. Брежнєв, який напередодні свого візиту з Індії в Нью-Делі заявив, що "якщо на Близькому Сході не буде досягнуто мирного поладження конфлікту, якщо не будуть ліквідовані всі наслідки ізраїльської агресії, новий, ще більший військовий удар може мати місце". Л. Брежнєв звернувся одночасно увагу на це, що останні воєнні події показали, що "арабський світ сьогодні не є цей, яким він був перед шістьма роками". Коли йдеться про ССРП, то — за словами Брежнєва — Москва не має ніяких "прямих інтересів" на Близькому Сході, але є заінтересована у тому, щоб встановити там мирні відносини.

СССР підписав 15-річний пакт з Індією

Нью-Делі. — У висліді переговорів генерального секретаря ЦК КПСС Л. Брежнєва з прем'єр-міністром Індії Індірою Ганді обидві сторони погодилися значно поширити своє економічне співробітництво та торговельні взаємини, що знайшло свій вислід у підписанні 15-річного договору між Індією та ССРП. Договір підписали Індіра Ганді та Л. Брежнєв. Напередодні візиту Брежнєва з Індії, він був гостем індійського парламенту, де виступив з промовою, у якій затрує не тільки питання індійсько-середземноморських взаємин, а також питання договору про колективну безпеку в Азії. Брежнєв підкреслює, що більша частина територій ССРП лежить в Азії і цим зумовлюється інтерес Москви до всього того, що відбувається на тому континенті. "Ми переконані, — говорить Брежнєв, — що встановлення мирних відносин, безпеки та співробітництва в Азії, континенті, на якому проживає більше як половина всього людства, буде кроком світового-історичного значення". Советський Союз, заявив

СПРОТИВ МОЛОДОЇ ЛИТОВСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ — ТВЕРДИТЬ ПІДПІЛЬНА "ХРОНІКА"

Нью-Йорк. — За повідомленням литовської Інформаційної Служби "ЕЛТА", на Заході й далі продаються підпільні матеріали з Литви, головне "Хроніка Литовської Католицької Церкви". Тоді, коли деякі видання "Саміздату" в Литві були зліквідовані поліцією, католицька "Хроніка" далі появляється. Досі появилася 6 чисел "Хроніки", яка займається обговоренням не тільки релігійних справ в Литві, але також іншими аспектами життя. Поміжмо страшного тиску і посиленої акції поліційних чинників, що намагаються зліквідувати усі підпільні видання в поневоленій Литві — видавцем почастило зберегти це видання, яке виконує велику, пропагандивно корисну роботу. В останньому 6-му числі "Хро-

Сахаров звернувся до уряду ССР за дозволом на відвідини ЗСА

Москва. — Советський вчений і відомий дисидентський провідний діяч академік А. Сахаров розпочав заходи перед советським урядом, щоб одержати дозвіл на відвід ЗСА, де він мав би викладати упродовж одного року на Принстонському університеті. Ніяких інформацій немає про те, як поставиться до його прохання советський уряд. Коли, які є обставини з його справою і проблемою в цілому, враховуючи можливість, що у випадку візиту Сахарова з ССРП, советський уряд позбавить його громадянства і не дозволить повернутися до ССРП. З другого боку, ці ж кола підкреслюють чималу трудність, в якій знаходиться уряд у зв'язку з намаганням Сахарова дістати візу. Справа в тому, що Сахаров належить до невеликого круга найбільше вшанованих советських науковців у

питанні розвитку і стану атомної науки в ССРП. Хоч за останні п'ять років він не мав доступу до советських атомних дослідів, то все таки він належить до найкращих поінформованих людей, яких дуже не радо хоче випускати советський уряд з під своєї безпосередньої контролю. Як відомо, в останньому часі советська тасна поліція розпочала інтенсивні переслідування дружини А. Сахарова, намагачися позв'язати її з самвидавним дисидентським рухом. В цій справі прийшло до чергового удару між А. Сахаровим і советськими поліційними властями, наслідки якого покищо ніхто не знає. Дружина Сахарова відмовилася послухати чергового виклику поліції і піти на шосте з ряду переслідування. Ніяких заходів супроти неї поліція покищо не застосувала.

Москва підтверджує існування радіостанції "Говорить Пекін"

Якийсь І. Кравченко друкує в газеті "Культура і життя" ч. 90 (1973) п.з. "Кому простягає руку Пекін?" займає також становище до нійм то ведення переговорів пекінського уряду з відомою американською радіостанцією "Свобода", що надала свої передачі з Мюнхену в Німеччині. Кравченко пише: "... І вони йдуть на все. Китайські дипломати в Шангаї намагалися встановити ділові контакти з горезвісною американською радіостанцією "Свобода" в Мюнхені. Вони запропонували й керівництву радіостанції на правити своїх представників у Пекін для допомоги пропагандистському апарату в існуючій у фабрикації антирадянщини... Така компанія цілковито влаштовує маючі, а справа ж у тому, що активна пропаганда, яку вони проводять, в останні роки виявляється мало ефективною. Непопулярність передачі "Говорить Пекін" стала очевидною для самого китайського керівництва. Саме тому пекінські емісари звернулися до "Свободи". По перше, пише Кравченко, і це головне, — методи маючої істотної пропаганди і радіостанції "Свобода" схожі, воно досі не виявлено ніякого становища до советських пропозицій, не зважаючи на дуже "тепле" прийняття для Брежнєва і дуже приязні заяви в його сторону і сторону ССРП, а також на підписання спільної індійсько-советської декларації та договору про економічну і технічну співпрацю.

ПОМЕР ВАСИЛЬ КОСТАШУК, ПРИЯТЕЛЬ І БІОГРАФ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Прийшла з Рідного Краю Вістка, що 30 жовтня ч.р. в Коломиї, по тяжкій недугі, помер бл. п. Василь Косташук. Покійний був старшою УГА, довголітнім учителем у Сятинщині. Був близьким приятелем Василя Стефаника і автором біографії цього великого письменника, що під назвою "Володар дум селянських" появилася дум двома накладками в українській мові та в перекладі на польську і чеську мову.

СВОВОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відпущення коштом поневолення

Якнайтісніше пов'язання совєтської зовнішньої політики з концепцією відпущення („розрядки“) на міжнародній арені — це справа, яка не сходить сьогодні зі сторінок совєтської преси і становить улюблену тему практично всіх виступів найвищих совєтських діячів, починаючи з Л. Брежнєва. Коли йдеться про СССР, то цей факт не випадковий, а покривається з загальним планом совєтської світової експансії, або інакше, з тактичним прийомом у політичній розгріт Москви на міжнародній арені. Незалежно від цього, міжнародне відпущення в актуальній ситуації сприяє стабілізації режиму.

Коли ж йдеться про західний світ, то з причин, які важко зрозуміти і пояснити, західні політики повторюють совєтські аргументи, наслідуючи політику міжнародного відпущення своїм громадянам кризис совєтської окуляри. Мало того, говорячи про всякі „благодаті“ з такого відпущення на шляху мирної стабілізації у світі, ці ж політики не забувають при кожній нагоді додати, що таке відпущення є в інтересі населення СССР, позбавленого можливостей користуватися основними правами людини, мовляв, у висліді відпущення на міжнародній арені кращим внутрішнім відносинам в СССР. Декларація на тему „лібералізації“ СССР не вмовляють, як і не зменшують заходи з боку СССР перетворити засаду міжнародного відпущення у нарічний камінь совєтської зовнішньої політики.

З того погляду на відзначення заслуги становить совєтського членства — дисидента Михайла С. Агурського, який не тільки висловився у підтримку поглядів А. Сахарова про загрозу для населення СССР у випадку акцентування відпущення у взаминах Заходу з СССР без яких гарантій з совєтського боку, але також зі свого боку підняв голос остереги з цього приводу. За словами Агурського, ні ЗА, ні західні держави не повинні надіятися на „лібералізацію“ СССР у висліді зближення з Заходом, а радше навпаки — треба надіятися на посилення внутрішнього терору. М. Агурський навів приклад зі Сталіним, який скріпив терор в СССР після того, як ЗА визнали СССР. „Історія СССР показує, що період максимальної приязні з ЗА, період Рузвельта — не тільки перед війною, а й у роки війни — був водночас періодом, коли диктатура Сталіна, найжорстокіша і найкраща диктатура в історії, процвітала і розвивалася“, заявляє М. Агурський.

Очевидно, не хочемо повертатися до Сталіна і його доби. Вже в останні роки за Брежнєва, як тільки почалося от міжнародне відпущення, совєтський режим розпочав масові репресії супроти дисидентів, посилив політику русифікації, вимушував населення, ліквідацію найменших проявів опору, чи навіть іншої думки. Цей терор зростає, а окремих людей заставляють за сталінським зразком до публічних „покаянь“ і до самооплювування.

Треба згодитися з тим, що совєтськими дисидентами, які твердять, що відпущення у взаминах між СССР та Заходом не тільки не веде до лібералізації СССР, а штовхає Кремль на шлях терору.

Солідарна дія

Всі газети, радіо і телевізії повні вісток про енергетичну кризу, себто актуальну загрозу, що забракне пального для промислу, комунікаційного руху та опріяння будинків. Президент Ніксон виголосив у цій справі вже дві промови до народу, накресливши найперші заходи для поборювання цієї кризи. — Конгрес схвалив уповноваження в цій справі, повноваження вже перші розпорядки і введові мають повноваження далі. Всі ці заходи націлені на заощаджування паливної енергії скрізь, де тільки можна її заощадити. Йдеться водночас про те, щоб ті заходи не вдарили надто болісно по промислі і торгівлі, що могло б у практичному висліді значно підвищити число безробітних і навіть спричинити деяку господарську рецесію.

Але можна і треба виконувати те, що рекомендує Уряд і можна і треба застосовувати до дальших передбачених заходів. Можна це зробити без великих жертв, але в часі такої поважної загрози для всієї країни, для всієї крайової економіки — треба принести й деякі особисті жертви. Не слід легковажно ставитися до закликів Уряду. Як дотепер, то вимоги Уряду до громадян дуже скромні і можна виконати їх без будь-якої особливої шкоди для себе і своєї родини. Іхати автомобілем із швидкістю не вище 50 миль на годину, — обнизити термостат у своєму домі та помешканні до 68 ступнів, — відмовитися від зайвого користування авто по суботах і неділях, замінити приємність виїзду „за місто“ на приємність перебування з своєю родиною дома, — відмовитися від надмірного тепла у помешканні, коли можна без шкоди для здоров'я перебувати у поміркованому теплі, це ніяка велика жертва. Коли — як заповідають — буде заведена раціоналізація газопали і газу для опріяння — то треба до цього застосуватися, бо Президент має повну рацію: тільки солідарністю всього суспільства, солідарністю всіх громадян можна досягти успіху і перебороти цю кризу. Україні — люди здисципліновані. Треба сподіватися, що вони й у цьому випадку здисципліновано включаться в дію всього американського суспільства, щоб перебороти кризу енергії.

Тіто заповідає свій відхід

Београд. — У відповідь на ряд заяв і побажань від різних організацій, а також з різних частин країни, щоб він погодився остаточно до кінця свого життя при кермі Югославії як її президент, президент Тіто відповів, що в його опінії президент з обов'язками виконувати визначені функції. Кожна людина у своєму житті може бути повністю активна тільки до того часу, поки в неї остаточно на тому самому

рівні її фізичні і інтелектуальні сили. Немає людини, заявив Тіто, яка може бути однаково активною упродовж всього свого життя, не заважаючи на вік. З цього кожен мусить зробити для себе відповідний висновок. Президент Тіто закінчить 82 роки життя 25 травня 1974 року, але вже від якогось часу він не може бути активним і тільки частинно може бути активним у політичному і державному житті.

М. Сосновський

БЕЗЗАКОННА „ЗАКОННІСТЬ“

На сторінках газети „Правда“, органу ЦК КПСС, з 23 листопада появилась стаття доктора юридичних наук і директора Інституту держави і права Академії наук СССР В. Кудрявцева на тему: „Право у соціалістичному суспільстві“. Кілька днів пізніше, 28 листопада, у Москві відбувся суд над совєтським науковцем-дисидентом Юрієм Шихановичем, якого позаочно заарештовано на безтермінове перебування в закладі для умовворх. На судову розправу була допущена дружина обвинуваченого, але суд не погодився на те, щоб обвинуваченого заступив адвокат. Таке своє рішення суд мотивував тим, що обвинувачений є умовворх і не може організувати своєї оборони, отже присутність правого заступника зайва.

Але це ще не все. Обвинуваченого поліція тримала у слідчій тормі чотирнадцять місяців без ніякої можливості контакту ні з родиною, ні з адвокатом. У мікчасі з доручення совєтської таси поліції совєтські психіатри з Інституту ім. Серьожко для психічнохворих переревели „обслідування“ обвинуваченого і визнали його умовворх (схізофреніком). На основі такої „експертизи“ відбувся суд, який виніс рішення про вже цілком „законне“ ізолювання небезпечного дисидента від суспільства у закладі для умовворх. Коли ж на основі клопотань дружини обвинуваченого адвокат намагався відвідати його в тормі і навіть дістав для цього дозвіл від суду, у віданні якого була згадана справа поліцейські чинники вже власної ініціативи не дозволили адвокату побачити обвинуваченого. Очевидно, про позачення його з дружиною не приходиться й говорити. На це ні суд, ні поліція не могли згодитися.

Висновок з такого розвитку подій докварту чергового дисидента в СССР Юрія Шихановича може бути тільки таким, що поліцейським чинникам не пощастило до його зламати і примусити до бажаних їм зізнань. Не маючи ніяких конкретних доказів щодо його вини, КГБ за традиційною схемою спрелуварував умову хвороби і забезпечило безтермінове приміщення в закладі для умовворх. Враховуючи факт, що Юрій Шиханович, подібно як і раніше Леонід Плюш з Києва, не виявляв познач умовворх, дозволено нікому зустрічатися, щоб ані їхні рідні, ні адвокати не ствердили, що фактично обвинувачений і засуджений на основі „експертизи“ совєтських психіатрів є цілком здоровий і не повинен знаходитися в закладах для умовворх.

На такому тлі особливому характеру набуває стаття провідного совєтського

юриста Кудрявцева, який намагався довести „незвичайну гуманність і справедливість“ совєтської системи, а в першу чергу переконати читача про те, у якій мірі уряд СССР і партія — політичні чинники дбають про „збереження законності“ в СССР. У цьому випадку Кудрявцев на відтинку права виконує насамперед цю ж саму функцію, яку виконують на відтинку психіатричної медицини соробувачені в закладах для умовворх. Підписуючи з доручення КГБ свідчення про умову захворіння цілком здорових людей.

Загнущавши слова Брежнєва (без цього тепер не може повинитися ні одна стаття, як книжка в СССР!) про обвинувачений є умовворх і не може організувати своєї оборони, отже присутність правого заступника зайва.

Але це ще не все. Обвинуваченого поліція тримала у слідчій тормі чотирнадцять місяців без ніякої можливості контакту ні з родиною, ні з адвокатом. У мікчасі з доручення совєтської таси поліції совєтські психіатри з Інституту ім. Серьожко для психічнохворих переревели „обслідування“ обвинуваченого і визнали його умовворх (схізофреніком). На основі такої „експертизи“ відбувся суд, який виніс рішення про вже цілком „законне“ ізолювання небезпечного дисидента від суспільства у закладі для умовворх. Коли ж на основі клопотань дружини обвинуваченого адвокат намагався відвідати його в тормі і навіть дістав для цього дозвіл від суду, у віданні якого була згадана справа поліцейські чинники вже власної ініціативи не дозволили адвокату побачити обвинуваченого. Очевидно, про позачення його з дружиною не приходиться й говорити. На це ні суд, ні поліція не могли згодитися.

Висновок з такого розвитку подій докварту чергового дисидента в СССР Юрія Шихановича може бути тільки таким, що поліцейським чинникам не пощастило до його зламати і примусити до бажаних їм зізнань. Не маючи ніяких конкретних доказів щодо його вини, КГБ за традиційною схемою спрелуварував умову хвороби і забезпечило безтермінове приміщення в закладі для умовворх. Враховуючи факт, що Юрій Шиханович, подібно як і раніше Леонід Плюш з Києва, не виявляв познач умовворх, дозволено нікому зустрічатися, щоб ані їхні рідні, ні адвокати не ствердили, що фактично обвинувачений і засуджений на основі „експертизи“ совєтських психіатрів є цілком здоровий і не повинен знаходитися в закладах для умовворх.

На такому тлі особливому характеру набуває стаття провідного совєтського

юриста Кудрявцева, який намагався довести „незвичайну гуманність і справедливість“ совєтської системи, а в першу чергу переконати читача про те, у якій мірі уряд СССР і партія — політичні чинники дбають про „збереження законності“ в СССР. У цьому випадку Кудрявцев на відтинку права виконує насамперед цю ж саму функцію, яку виконують на відтинку психіатричної медицини соробувачені в закладах для умовворх. Підписуючи з доручення КГБ свідчення про умову захворіння цілком здорових людей.

Загнущавши слова Брежнєва (без цього тепер не може повинитися ні одна стаття, як книжка в СССР!) про обвинувачений є умовворх і не може організувати своєї оборони, отже присутність правого заступника зайва.

Але це ще не все. Обвинуваченого поліція тримала у слідчій тормі чотирнадцять місяців без ніякої можливості контакту ні з родиною, ні з адвокатом. У мікчасі з доручення совєтської таси поліції совєтські психіатри з Інституту ім. Серьожко для психічнохворих переревели „обслідування“ обвинуваченого і визнали його умовворх (схізофреніком). На основі такої „експертизи“ відбувся суд, який виніс рішення про вже цілком „законне“ ізолювання небезпечного дисидента від суспільства у закладі для умовворх. Коли ж на основі клопотань дружини обвинуваченого адвокат намагався відвідати його в тормі і навіть дістав для цього дозвіл від суду, у віданні якого була згадана справа поліцейські чинники вже власної ініціативи не дозволили адвокату побачити обвинуваченого. Очевидно, про позачення його з дружиною не приходиться й говорити. На це ні суд, ні поліція не могли згодитися.

Висновок з такого розвитку подій докварту чергового дисидента в СССР Юрія Шихановича може бути тільки таким, що поліцейським чинникам не пощастило до його зламати і примусити до бажаних їм зізнань. Не маючи ніяких конкретних доказів щодо його вини, КГБ за традиційною схемою спрелуварував умову хвороби і забезпечило безтермінове приміщення в закладі для умовворх. Враховуючи факт, що Юрій Шиханович, подібно як і раніше Леонід Плюш з Києва, не виявляв познач умовворх, дозволено нікому зустрічатися, щоб ані їхні рідні, ні адвокати не ствердили, що фактично обвинувачений і засуджений на основі „експертизи“ совєтських психіатрів є цілком здоровий і не повинен знаходитися в закладах для умовворх.

На такому тлі особливому характеру набуває стаття провідного совєтського

І. Вовчук

ІВАНА ДЗЮБУ — „ПОКАЯЛИ“

„Літературна Україна“ за 9 листопада викинула заяву І. Дзюбу. Автор науково-популярної праці „Інтернаціоналізм чи русифікація“, заживо хоронячи себе, пише: „Того Івана Дзюбу, який дозволяв робити з себе притчу во лавці і який марнував роки життя на політичних манівах, нема і вже не буде“. Замість людини творця, з мужньою громадянською поведінкою, яка була довгі роки прикладом для людей в національно-політичному становленні України, буде звичайний робітник в літературі для України.

В заяві, в якій лавлюючи жалю за „прикри помилки“, говориться про одніє бажання: „працювати і працювати, щоб хоч трохи надолужити втрачене і перекрити хибне“. Типове для робота, що є ідеалом мітичної свободи, яку вимовлено в постанові 24-го з'їзду КПСС під назвою „нова історична спільність людей — совєтський народ“. Над створенням духово драглистої людини посилено працює імперська адміністрація — політична система. Великі вимоги ставити ханат ЦК КПСС перед „інженерами людських душ“, вимагаючи формувати за допомогою літератури людей „вільних від національних радощів, пересудів, вірувань і звичаїв“.

Видно, що вони дошукують всевідпільної партії. На аїт на урочистостях 50-річчя створення імперського колгоспу — СССР Л. Брежнєв підкреслює, що „національні почуття — явище надзвичайно живуче, яке міцно тримається в психології людей. Вони, ці пересуди, продовжують зберігатися навіть в умовах, коли об'єктивні передумови для будівництва антагонізмів у відносинах між націями давно вже перестали існувати“ („Комуніст України“ ч. 5, 1973).

В нинішній політиці б. зв. інтернаціонального братерства народів, включених силою в імперський комплекс СССР, яку ведеться при оперті на „старшобратній“ великий російський народ“ нищаться і переслідуються не тільки вияви національного творчого генія нації, а й всі культурно-історичні надбання народу, намагаючись злити нації з „глибоко і інтернаціональним великим руським народом“. Політика єдинодержавства, що її веде ЦК КПСС, нівелюючи поневолені нації у імперському казані, марячи про створення совєтського народу нажоло руського ядра, є найбільшим злочинним перед людством. Вона (політика) нечувано збіднює людство і його культуру, бо кожна найменша нація, як слушно вказує А. Солженіцин, „має в собі особливий барв, таїть в собі, властиву тільки їй особли-

ву граю Вожого помислу“ (А. Солженіцин, „Нобелівська лекція“, Нью Йорк 1972). В праці, за яку Івана Дзюбу „покарали“, він, спираючись на джерельні матеріали, на незаперечні факти кожного дня в житті українського народу, в „суверенній“ колонії з вніскою УРСР, показав т. зв. політику братерського інтернаціоналізму. Ввесь світ уже пізнав, що анішні великодержавництво більшовицької політики є продовженням царського, тільки далі до жорстокіше. Змінялися „знаки і воззв'язи“, Україна до більшовиків була перетворена на південь Росії, а брежнєвський ханат плітнує перетворити її на південь СССР.

Заява підписана автором праці „Інтернаціоналізм чи русифікація“ про визнання попередніх „помилков“, це одніє доказ сатанської політики московського більшовицтва з його маренням про уніфікацію не-русських націй в імперському комплексі за брежнєвською політичною формулою єдинодержавства: „Серце вітчизни — Москва, серце братерства — Росія“ („Літ. Україна“, 12. 29. 1972). Кремлівський малорос М. Підгорний розкрив суть нинішньої політики кремлівського ханату. Нагороджуючи РСФСР „орденом дружби“, він на урочистостях в Москві заявив: „Все передове, справді народне, що народжується на національних окраїнах країни, завжди тяглось до Росії, до руського народу“. А він завжди давав безкорисну підтримку і допомогу („Известия“, 1 серпня 1973 р.).

Політика „братерства“ нинішнього ханату з Кремля гірша від найстрашнішої хвороби, бо вона (політика єдинодержавства) вибирав свої жертви з цілого народу. І Дзюбу з його заявою — це чергова жертва. У вітні єдинодержавства проти національної ідеї ханат всевідпільної партії ласково національну гордість росії, відчужуючи слабодухів з цілиту національного від українського народу, заманою їй до імперського корита. Звідтіля малороси — педерверти за імперським мертвоном єдинодержавства помагають накидати „старшобратній“ опіку „великого руського народу“ з „його революційною енергією, самовідданістю, працездатністю та глибоким інтернаціоналізмом“ (Матеріали 24 з'їзду КПСС).

„Ми знаємо величезну роль у соціалістичному будівництві руського народу, як багату він зробив для перемоги ідеї рівності і дружби народів. Той не інтернаціоналіст, хто цього не розуміє і не визнає“. Це пише оскотинений академік М. Шакога. Відчужуючи українську літературу і національну культуру від українського народу, він твердить, що: „Тепер у нас немає національної літератури, яка працює тільки на свій народ, вона необхідна всьому суспільству і є совєтською не тільки ідеї, змістом і політичною сферою, але й за приналежністю“ („Известия“ ч. 78, 1973).

У новітніх роках Дубчек в Чехо-Словаччині мав менше щастя. Коли совєтським агентам не вдалось втримати його в лінії, Кремль вислав до Чехо-Словаччини танки, при допомозі яких встановив там слухняний уряд. Це дає Кремлю нагоду для проголошення т. зв. „доктрини Брежнєва“. Основний зміст цієї доктрини такий, що тепер Москва має „право“ вступити до кожної країни з т. зв. „комуністичної спільноти“, де загрозила комуністичний режим.

Крім усіх інших країн, комуністичний Китай також відчуває загрозу доктрини Брежнєва. Втечу Ліна Шао, вірогідно наступника Мао Тсе Тунга, пов'язують з совєтською затією повалити уряд Мао, щоб наставити підлабузницю Москві.

Наступні розділи книжки, сказано у вступі, літострують

З НАШИХ ВУДНІВ

ЮНІ БАНДУРИСТИ

Стоять над Народною Домом у Нью Йорку, покурюючи та й з'являються, підтягали одніє одніє. — Гей, зди, Доброго ранку, Україна до самого краю! Ну, подивись, солдате, сам на себе: колись ти був героєм, повстанський командир, носив автомат на плечі, а нині таскаєш бандурку зі своїм малюк карпаузом до Народного Дому. — Так, бо нині припадає моя сирота. Ми вертаємось з жінкою єврей, другий тиждень.

— Ну, тей, Олесе, це не замітний кофак, на обидеється без приміщення. — Це правда: сяде за бандурку, то голосом нбило зуги, а особа не видно. — Скільки йому буде? Хіба не більше, як він роки? — Пішло на осотині. Та він зоріє і з'являється, але свідок мис. Дуже того не любить, коли мама носе за ним бандурку... Обривається! Каже, що тоді з'являється, говоривши, називають його „дуряком“.

— Моя Осяно теж не може жадної діяти — ані мамини, ні татової. — Е, тей, Осяно, вже дитина! Не мисль, а тей, а й кавальєр понає за нею виступити на пробі.

— Водай ти такий з носом тей! Ти собі задаси, що ти єрерний кавальєр, та й дженімені! Ой, брате, а боляго його йшов: що не змислює, ні, мисль, мисль, трім бандурку, це й дитина за нею носить, бо він був залучений підпільний свідок бандурку по сироті на четвертий верес.

— На те є одна рада: колись мати жінку — значить вийти в будинку єврей.

— А все ж таки добра річ, що є в нас так дитина, навується, як Анастасія бандуркає при торі „Думка“. „Молода Думка“ та й бандурка — батьки мають з цим трохи мороки і втрачає, але багато більше мороки була б і в цього, який наві дити обидеється по вулиці.

— Ти мати роби. Скажу тобі про свою малу: з ово газу, як він став „дуряком“ — вбаву, що в його гоїть телевізор! Тільки кришав зі школи, — єн полюбив, „зв'язи“, — зараз лигаве собі бандурку і шось ам собі брешкає.

— А ти лише подумай, яка соборність пронігав в його юному Анастасії: бандурку — в Україні, бандурку — тут „народжені уми акони святого Юра, а дитини — впродовженні наотеч з Бабьонку!“

Так собі поговорили та й поділися до „Крамниці „Білої“, щоб загостити ще квітину на „Україна, „шаста“ Івана Франка, а в останній театру „Зарвас“ з Торонто.

І к е р

нальну культуру від українського народу, він твердить, що: „Тепер у нас немає національної літератури, яка працює тільки на свій народ, вона необхідна всьому суспільству і є совєтською не тільки ідеї, змістом і політичною сферою, але й за приналежністю“ („Известия“ ч. 78, 1973).

(Закінчення буде)

те, як совєтські агенти організують підпільний рух з метою валити існуючий уряд і на їх місце наставляють совєтський сателітський режим. Наприклад, недавно відбувся спроба перевороту в Мексико і Болівії, в той час, коли Кремль заявляв за „приязнішим“ відносинами з ЗА.

Болівійський міністер закордонних справ, коментуючи спробу Совєтів повалити уряд в Болівії, сказав, що Москва, з одної сторони, запропонувала його країні мир і торгівлю, з другої сторони, в той же час підтримувала партизанів. Ця подвійна політика Москви особливо непокоїть ті країни, які хотіли б вірити, що комуністичні і капіталістичні держави можуть „співжити“ мирно, а навіть і досягти на довший час приязні відносини.

(Продовження буде)

К. Крупський

ФАКТИ ДЛЯ ПЕРЕСТОРОГИ

Масмо на увазі цюгорічну публікацію відомого американського журналу „Ю. С. Ньюс енд Ворлд Ріпорт“ п. н. „Видатні совєтські шпигуни — кремлівська тайна зброя“. Хоч про совєтських шпигунів і шпигунство існує на Заході вже досить багата література, то все ж названа книжка вносить в цю літературу щось оригінального.

Книжка форматом невелика, бо всього 223 сторінки, з чого коло 30 сторінок займають світліни. Проте її текст завдяки стилістичній зручності, але дуже логічній формі, інформативно охоплює широку складну тему. Зміст книжки авторитативний, бо виготовлений на основі судових документів та свідства державних органів безпеки та Сенатської Підкомісії для справ внутрішньої безпеки.

Тзу сказав „Передбачливість є основною передумовою перемоги мудрого князя і генерала над ворогом, але того, що називається „передбачливістю“ не можна набути від духів чи богів, ані дорожого аналогії з минулим чи способом калькуляції. І можна набути тільки від людей, які знають ситуацію ворога. Це можна досягти тільки через шпигунство...“

„Отже, в тому факті, що росіяни займаються шпигунством, нема нічого нового. Вони вивідують про нас, а ми про них“, сказано у вступі книжки. Однак, сказано далі, загальною визнано і стверджено, що різниця поміж практиками шпигунства Совєтського Союзу та шпигунством інших країн така величезна, що легковаження тієї різниці може довести до загибелі вільних країн світу. Ця різниця лежить у намірах, засади і техніці шпигунських операцій. Кажучи загальною, за деякими винятками, цілі шпигунства ЗА та їхніх союзників є оборонними — щоб довідатися про агресивні плани підготовлюваних ворогами і, як можливо, унеможливити їх. Цілі совєтського шпигунства є також де-

фензивними, але в багато більшій мірі вони є офензивними, а засаг того офензивного характеру совєтського шпигунства розгортається до кожної країни тому, що воно тісно споріднене з проголошеною комуністичною ціллю створити комуністичний світ, в якому Кремль буде головою.

В погоні за тією ціллю Кремль почуває себе оправданим в поширенні умовно офензивного засягу шпигунських операцій до того пункту, де ті операції вже стають підливними, а їхнім заміром є не тільки послабити ворога, але й підірвати його уряд, щоб приготувати його країну до комуністичного перевороту. Тому, що совєтське шпигунство є однаково політичне, як ідеологічне, то воно являє загрозу для кожної країни.

Загроза совєтського втручання в інтереси інших країн відноситься в однаковій мірі до некомуністичних країн і до комуністичних країн. Наприклад, зараз після Другої світової війни, як тільки Тіто встановив в Югославії комуністичний уряд, Сталін інтенсивно збільшив число агентів, висланих до Београда, завданням яких була ін-

фільтрація в усі галузі нової уряду. Тіто відразу зрозумів, що його владу підірвають і перед ним був вибір, або наразитися на загиб від атак совєтських шпигунів, або прогнати їх і наразитися на загрозу совєтської мілітарної інтервенції. Тіто вибрав цей другий курс і виграє.

У новітніх роках Дубчек в Чехо-Словаччині мав менше щастя. Коли совєтським агентам не вдалось втримати його в лінії, Кремль вислав до Чехо-Словаччини танки, при допомозі яких встановив там слухняний уряд. Це дає Кремлю нагоду для проголошення т. зв. „доктрини Брежнєва“. Основний зміст цієї доктрини такий, що тепер Москва має „право“ вступити до кожної країни з т. зв. „комуністичної спільноти“, де загрозила комуністичний режим.

Крім усіх інших країн, комуністичний Китай також відчуває загрозу доктрини Брежнєва. Втечу Ліна Шао, вірогідно наступника Мао Тсе Тунга, пов'язують з совєтською затією повалити уряд Мао, щоб наставити підлабузницю Москві.

Наступні розділи книжки, сказано у вступі, літострують

